

razpravo o nedelji naslonil nauk o mašnih obredih ter na prikladnih mestih vpletel še sv. zakramente (n. pr. pri binkošnih nauk o obredih sv. birme i. t. d.), pozdravili bi lahko v okviru cerkvenega leta popolno »Liturgiko«, rabno pri šolskem pouku. V sedanji obliki pa bode vsekakor izpolnjevalo to delo jako častno nalogo kot pomožna knjiga dijakom, ki se učé katoliškega obredoslovja. Omikancu bode razjasnila marsikateri dan cerkvenega leta, zlasti pa bode ugajala duhovniku z obilico mnogovrstnega tehtovitega zrnja, ki ga lahko pridoma rabi na propovednici.

Slovanska knjižnica prinaša v svojem 9. snopiči povest iz življenja poljskega naroda, naslovljeno: »Zalostna svatba«, spisala *Valerija Morzkowska*, poslovenil *Pohorski*, in črtico »Kako sem izpovedoval Turke«, češki spisal *Jos. Holeček*, poslovenil † *Fr. Gestrin* — Prva povest ni dosti prida; tudi si nje naslova gledé na vsebino nikakor nismo mogli raztolmačiti. — V 10. snopiči je natisnjena »Osveta«, dôkaj zanimljiva povest iz ciganskega življenja v XV. stoletji, češki spisal *Dragotin Sašina*, poslovenil *Radoslav Knaflič*, in ličen obrazek s Slovaškega »Strijc Martineka«, češki spisala *Gabrijela Preissová*, poslovenil † *Fr. Gestrin*

Slovenska čitanka za četrti razred srednjih šol. Sestavil in izdal *dr. Jakob Sket*, c. kr. profesor. IV. Cena 80 kr. V Celovcu 1893. Tiskala in založila tiskarna Družbe sv. Mohorja. — Naučno ministerstvo je že odobrilo to najnovejšo učno knjigo.

Slovenska Talija. »Dramatično društvo« v Ljubljani je razposlalo svojim članom 58. zvezek »Slovenske Talije«. Vsebina: 1. »Prenočišče v Granadi«, romantiška opera v dveh dejanjih, spisal K. baron pl. Braun, uglasbil K. Kreutzer, poslovenil *Jožef Cimperman*, priredil *E. Gangl*; 2. »Čarostrelec«, romantiška opera v treh dejanjih, spisal Fr. Kind, uglasbil K. M. pl. Weber, preložil *A. Funtek*; 3. »Prodana nevesta«, komična opera v treh dejanjih, spisal K. Sabina, uglasbil B. Smetana, preložil *A. Funtek*.

Staroslovenski spomeniki. Prejeli smo brošurico z naslovom: Nekoliko bližki vrhu staroslovenskih pametnici o *Dr. V. Oblak*. (Otpečatano iz IX kn. Sbornyky za naredni umotvorenija, nauka i knižnina). Sofija, Državna pečatnica 1893. — O tem delu, v katerem g. dr. Oblak razpravlja staroslovenske spomenike, utegne naš list o priliki priobčiti posebno izvestje.

»Zur Würdigung des Altslovenischen«, tako se imenuje razprava, katero je g. dr. V. Oblak priobčil v 3. zvezku „Archiva“ za slovansko filologijo, knjiga XV., str. 338.—370. Ondu razpravlja mimo drugega o cod. Suprasliensis in o Glagol. Clozian.; sosebno zanimljivo pa je zaduje, t. j. VII. poglavje o domovini staroslovensčine; zakaj baš gledé na to vprašanje je treba dandanes soditi bistveno drugače nego pred 20 leti.

Iz šolskih izvestij. Vodstvo deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu nam je poslalo letno poročilo za šolsko in gospodarsko leto 1892./93. Slovenski in nemški pisano poročilo obseza I. Poročilo o šoli; II. Gozdarstvo; III. Poročilo o stavbah; IV. Izkaz pridelanih poljščin leta 1893./94. — Knjižici je pridejana slika tega deželnega zavoda, posebna priloga pa obseza tri lično izvedene načrte (šolsko posestvo na Grmu, šolski vinograd v Cerovcih in šolski vinograd v Trški gori).

Razpis pisateljske nagrade. Ocenjevalni odbor za mladinske spise pri »Zavezi slovenskih učiteljskih društev« razpisuje nagrado 100 kron za najboljšo povest slovenski mladini. Nagrada je darilo g. prof. *A. Besenška* v Plovdivu, ki zahteva, da bodi spis poučne vsebine v versko-nravnem zmislu, snov pa mu bodi, če mogoče, vzeta iz domačega življenja na kmetih. Pisatelju je lahko primer Slomškova povest »Blaže in Nežica«, kar se tiče zloga in snovi; izbere si pa tudi lahko navadno obliko povesti ali obliko dvogovora. Poleg obče didaktičkega zmotra se naglašaj v povesti spoštovanje do vere, ljubezen do národa in do bližnjika. Povest ne obsezaj menj nego tri in ne več nego

pet tiskanih pól. — Rokopisi naj se pošiljajo brez podpisanega imena vsaj do dne 15. maja t. l. g. *Janku Lebanu*, nadučitelju v Begunjah pri Rakeku kot načelniku ocenjevalnega odbora; ime pisateljevo se dodaj na posebnem zapečatenem lističi. Ocenjevalni odbor pošlje tri najboljše povesti prof. Bezenšku, da sam izbere povest, ki mu najbolj uga. Nagrado izplača g. darovatelj sam dne 5. julija t. l. — Kesneje razpiše ocenjevalni odbor tudi 5 cekinov v zlatu za najboljše otroške pesence. Tudi to drugo darilo je naklonil prof. Bezenšek.

Družba sv. Mohorja. Mariborski »Slovenski Gospodar« je nedavno priobčil toplo pisan poziv štajerskim Slovencem, ker se je število Mohorjanov v lavantinski škofiji lani izdatno znižalo. Članek sklepa z besedami, katerim se pridružujemo tudi mi: »Vsak zavedni, iskreni Sloven hodi Mohorjeve družbe člen!»

Slovensko gledališče. Meseca svečana so bile v deželnem gledališči nastopne slovenske predstave: Dne 2. svečana „Čarostelec“; dne 8. svečana „Jednajsta zapoved“, burka v treh dejanjih, češki spisal *Ferd. František Šamberk*, poslovenil S. S.; dne 10. svečana prvič „Ugrabljene Sabinke“, vesela igra v štirih dejanjih, spisala *Fr. in Pavel pl. Schönthan*, preložil *E. Gangl*; dne 15. svečana prvič „Prodana nevesta“, komična opera v treh dejanjih, spisal *K. Sabina*, uglasbil *B. Smetana*, preložil *A. Funtek*; dne 18. svečana vesela igra „Strijc bogatin“; dne 21. in dne 23. svečana »Prodana nevesta“ in dne 25. svečana prvič „Kean“, igrokaz v petih dejanjih, spisal *A. Dumas, oče*, prevela *Gestrin* in *Jesenko*. — Izmed dramatiških predstav sta bili posebno lepi „Jednajsta zapoved“ in „Ugrabljene Sabinke“, zakaj pri obeh smo se uverili, da naše igralno osebje tudi nekaj vzmore, ako le hoče. V obeh igrah je nastopil kot gost gospod *Vaclav Anton*, član národnega deželnega gledališča in profesor mimike na „Glasbenem zavodu“ v Zagrebu. Odlični gost je že kot Pečka, poveljnik gasilcev in strelcev, bolj pa še kot gledališki ravnatelj Strize razvijal toliko komiko v nastopanju in mimiki, da si je pridobil mnogo viharne hvale pri mnogoštevilnem občinstvu. Govoril je seveda hrvaški, to pa takó precizno, da nismo kar nič čutili razločka med hrvaškim in slovenskim jezikom. Nadejemo se, da g. Anton ni bil poslednji hrvaški umetnik, katerega smo kot gosta pozdravili na slovenskem odru. — Dolgočasni „Strijc bogatin“ menda ne pride zopet tako hitro strašit na slovenski oder. — Igrokaz „Kean“ je podajal g. *Borštniku* v naslovni partiji lepo priliko, da je iz nova pokazal obile vrline svojega do cela preišljenega igranja. — Opera „Prodana nevesta“ se je vselej izvajala v popolnoma razprodanem gledališči, najlepši dokaz, kako se tudi pri nas čišla izborna delo češkega mojstra. Naš list je že lani, poročuje o prvem koncertu „Glasbene Matice“, na kratko očrtal Smetanovo delovanje in njega „Prodana nevesta“, tako da nam je izpregovoriti samo nekoliko o predstavah. Najbolj je prijala gospodičina *Ležinska* kot Marinka, za njo gospod *Vašiček* kot mešetar Kecal, potem pa tenorista gg. *Benč* (Janko) in *Pavšek* (Vašek). Igranje g. Vašička se nam je zdelo iz početka nekoliko suhotno; sedaj ni vrlemu pevcu očitati ničesar. Gospodu Pavšku pa bi svetovali nekoliko več opreznosti, zakaj naloga Vaškova, ki mu je prinesla toliko priznanja, utegnila bi ga, kakor se kaže, zavésti še do neprijetnega pretiravanja. V manjših nalogah so nastopili gg. *Nolli, Rus, Štamcar, Perdan* in *Bittner*, ki so zložno z gospodičinami *Polakovo, Nigrinovo* in *Řihovo* operi pomagali do najlepšega uspeha. Nehvaležno bi bilo naposled, ako se ne bi še spominjali kapelnika g. *Fr. Gerbiča*, čegar zasluge za letošnjo opero se izvestno čislajo vse premalo!

Obči zbor »Muzejskega društva« se je vršil dne 14. m. m. po običnem redu. Predsednik, direktor *A. Senekovič*, pozdravil je došle člane, in za njim je tajnik, arhivar *A. Koblar*, poročal o društvenem delovanju minulega leta. »Muzejsko društvo« šteje dan-